

NAUJIENOS BENDRUOMENĖMS

2021 m. rugpjūtis

Nr. 6

TURINYS

- *Bendruomeniškumą skatinanti vasara*
- *Socialinis verslas*
- *Lėtasis turizmas Lietuvos kaimiškose vietovėse*
- *Gerieji projektų pavyzdžiai*
- *Sumanūs kaimai*
- *Užsienio naujienos*

Kviečiame pasidalinti patirtimi: kokie dalykai skatina bendruomeniškumą Lietuvos kaimuose?

Visi esame vienos ar kitos bendruomenės nariai, todėl esame susiję: tai, kas vyksta su vienu, vyksta su visais – keičia visų gyvenimus. Solidarumas tarp žmonių yra labai svarbus, nes taip atsiranda tarpusavio pasitikėjimas. Drauge praleistas laikas, išgyventos emocijos, kūrybinė raiška vienija, padeda vieniems kitus geriau pažinti bei suvokti, kad šalia tavęs gyvena įdomūs ir išradingi žmonės. Bendros veiklos padeda formuotis bendruomenei, taip pat pritraukti ir naujų narių.

Buvimas drauge, veikimas drauge – bendruomeniškumo pamatas, tad kuo ši vasara buvo svarbi jūsų kaimo bendruomenės gyvavime? Kaip praskaidrinote savo darbo ir gyvenimo kasdienybę: gal vykdote semtis veiklų patirties pas kaimynus; gal užgimė sumanymas, kuris savame kaime virto realybe; gal puoselėjate savas kaimo tradicijas ir šio laikmečio sunkumai nesutrukdė jas sėkmingai tęsti (vasaros ar sporto šventė, amatininkų pleneras, pilių ar piliakalnių lankymas, poezijos skaitymo vakarai, stovyklos, naujos pažintys ar kt.)? Kas padarė įtaką tapti gerokai draugiškesniems vienas kitam – vėl mokytis būti kartu, mažinti įvairių vietos socialinių grupių atskirtį, pasinaudoti galimybėmis, kitaip leisti laisvalaikį, turtinti savo žinias ir tobulėti?

Jūsų iliustruotų vasaros akimirkų (piešinių, nuotraukų, plakatų ar kitos vaizdinės medžiagos) su trumpu 4-6 sakinių aprašu laukiame iki rugsėjo 15 d. el. paštu bendruomenes@litfood.lt. Daugiau informacijos: tel. 8 685 87511.

Bendruomenių vasaros veiklų akimirkos bus publikuojamos Agentūros socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje bei elektroniniame leidinyje „Bendruomeniškumą skatinanti vasara 2021“.

Tikime, kad Jūsų vasaros įspūdžiai primins ir dar kartą įrodys, kad bendruomenių veikloms ne tiek biudžetas reikalingas, bet kiek mąstymo pokyčiai ir drąsa veikti.

Socialinis verslas

„Melkio mokyklos“ socialinio verslo kūrimo projektas

Vilniaus rajone įsikūrusi VšĮ „Melkio mokykla“, puoselėdama bendruomenės siekius burti sveiką gyvenseną vertinančius žmones, kurti tvarius tarpusavio santykius bei darniai ugdyti vaikus, vykdo socialinio verslo kūrimo projektą pavadinimu „Vietos bendruomenės sveikos mitybos įpročių skatinimas“.

Jo metu numatyta įsigyti ir įrengti mobilių vagonėlių kompleksą, skirtą maisto gamybai su maisto ruošimo, produktų laikymo patalpomis, sanitariniais mazgais ir nedidele valgyklėle. Mokslo metų laikotarpiu vagonėliuose bus gaminamas karštas maistas ir organizuojamas maitinimas „Melkio mokyklos“ mokiniams, taip pat vietos bendruomenei vykdomi renginiai, skirti sveikos mitybos principams skatinti. Vasarą, mokinių atostogų metu, vagonėlyje bus gaminamas sveikas maistas vietos bendruomenės renginiams.

Puoselėjama mintis atidaryti mini kavinę lankytojams „iš gatvės“ bei gaminti paruoštą maistą išsinešimui.

Mokykloje daug dėmesio skiriama sveikai gyvensenai: kas rytą sportuojama, grūdinamasi, vaikai ir mokytojai sveikai maitinasi tris kartus per dieną. Į ugdymo procesą įtraukiami ir tėvai: jie drauge su mokytojais, savo pavyzdžiu, formuoja tiek vaikų vertybinį pasaulėvaizdį, tiek kasdienius jų įpročius.

Mokykloje mokosi apie 70 mokinių, iš jų 33 – daugiavaikių šeimų vaikai. Mokykloje teikiamas vegetarinis maitinimas.

Parengta pagal internetinį puslapį: <http://www.vrvvg.lt/>

Betzatos bendruomenės bendruomeninio verslo projektas

Vilniaus rajono Betzatos bendruomenė vykdo bendruomeninio verslo projektą „Socialiniai ir darbiniai įgūdžiai, teikiant užimtumo paslaugas asmenims su proto negalia“. Ji buvo įkurta 2004 m. ir nuo to laiko rūpinasi specialiųjų poreikių žmonių globa. Betzatos bendruomenėje, Čekoniškių kaime, protinę negalią turintys žmonės gyvena kartu su sveikaisiais ir įsitraukia į vietos bendruomenės veiklą.

Globojamų asmenų turiningam laisvalaikio leidimui sukurtos medžio dirbtuvės – „Lobių dirbtuvės“. Jose jie gamina suvenyrus, tradicinius medinius namų puošybos elementus (vėjalentes, langų apvadus ir t.t.). Šiai veiklai vykdyti bendruomenė įsigijo CNC frezavimo stakles su programine įranga, buitinę techniką bei pagerino infrastruktūrą paslaugoms teikti.

Minėtų investicijų įsigijimas įgalino bendruomenę plėsti teikiamų socialinių paslaugų asortimentą ir jos apimtis. Projekto įgyvendinimo metu Vilniaus rajono gyventojams sukurtos ir išlaikomos 2 naujos darbo vietos.

Šiuo metu „Lobių dirbtuvės“ siūlo šias paslaugas: įvairių medžio gaminių įsigijimą bei užuoklių, inkilų, lesyklėlių bei tradicinių medinių namų puošybos elementų gamybos edukacijas. Pirkėjai, įsigydami medžio gaminius „Lobių dirbtuvėse“ prisideda prie žmonių su proto negalia įdarbinimo. Įdarbinti žmonės su proto negalia stiprina organizaciją, skatina lygiavertius santykius, prisideda prie jų savarankiškumo ugdymo.

Parengta pagal internetinį puslapį: <http://inx.lv/3MB4>

Daugiau apie **Socialinį verslą** ir jo pavyzdžius – kituose mūsų leidiniuose.

Lėtasis turizmas Lietuvos kaimiškose vietovėse

Tęsiame pasakojimą apie Lėtojo turizmo atstovus Lietuvoje ir toliau žvalgomės po Dzūkijos regioną.

Šįkart kviečiame susipažinti su dvejomis jaunomis šeimomis – Dovydu ir Irma Žvinakiais bei jų kuriamu „Praeities pavaros“ pasauliu Verebiejų kaime ir antrąja pora – Roberta ir Laimonu Verbickais iš „Sūrininkų Dargužiuose“, kurie išdrįso priimti gyvenimo jiems mestą iššūkį ir populiarinti sūrininkystės tradicijas bei mažuosius Dzūkijos sūrininkus.

Nuotraukos iš „Sūrininkus Dargužiuose“ asmeninio archyvo.

Prieš gerą dešimtmetį Dargužių kaimo vardą išpopuliarino Lėtojo maisto flagmanas Lietuvoje – Valdas Kavaliauskas, subūręs nedidelę sūrininkų ir sūrių mylėtojų bendruomenę. Nusprendus keltis į kitą kaimą, buvo labai gaila skirtis su „Sūrininkų namais“, tad Valdas pradėjo ieškoti, kas galėtų perimti ir toliau puoselėti šią idėją. Du jauni žmonės – Roberta ir Laimonas Verbickai priėmė šį iššūkį, visiškai pakeitusi jų gyvenimus. Roberta visa savo siela pasinėrė į sūrininkystės pasaulio pažinimą ir šiandien yra Dzūkijos sūrininkų akys, lūpos ir širdis. Ji žino visas subtilybes apie kiekvieną „Sūrininkai Dargužiuose“ lentynoje gulintį sūrį – iš ko ir kaip jis pagamintas, su koku vynu derinti ar kaip jį išmaniai ir kūrybingai panaudoti kasdieninėje virtuvėje. Kol Roberta pasakoja, Laimonas gamina. Tikrus skonio šedevrus, kuriame dera Dzūkijos regiono tradiciniai ingredientai su Italijos, Prancūzijos virtuvių diktuojamomis,

o viską vainikuoja vietos sūrininkų sukurti sūriai. Nedidukėje kavinėje „Sūrininkai Dargužiuose“ nėra ilgo valgiaraščio – jis kiekvieną kartą kitas, atsižvelgiant į sezoną, turimus sūrius, ingredientus bei virtuvės šefo nuotaiką. Kaskart čia laukia skonių, spalvų ir produktų derinių siurprizai, besišypsanti sūrių istorijų pasakotoja Roberta ir santūrusis Laimonas, kuris tik retkarčiais ištrūksta iš virtuvės pasilabinti su svečiais.

Apie „Sūrininkus Dargužiuose“ skaitykite daugiau: <http://inx.lv/3M6H>

Dovydas Žvinakis nuo vaikystės domėjosi senąja technika – dienų dienas jis galėdavo prapulti dieduko garaže ir narstyti, ardyti, taisyti įvairius mechanizmus. Vaikystės, paauglystės pomėgis natūraliai vedė link restauratoriaus profesijos. Šiandien Dovydas gali priversti „plakti“ bet kurio automobilio širdį. Jo sukauptos žinios, įgyta patirtis „seną laužą“ paverčia blizgančiu gražuoliu. Dovydas paveldėjo senelių sodybą, kurioje dabar saugoma kiekviena detalė. Drauge su istorijų pasakotoja žmona Irma bei artimiausiais giminaičiais restauruoja senus trobesius, naujam gyvenimui kelia įvairius buitines rakandus. Tai tarsi gyvasis muziejus, kuriame jaučiama begalinė pagarba praeities kartoms, savo giminės šaknims, vietovės praeičiai. Kviesdami keliauti „Praeities pavara“ Dovydas ir Irma ieško atsakymų į klausimus – kodėl mus taip įsuko vartotojiškumas, vienkartiškumas, kaip iš to verpeto ištrūkti ir atrasti darną su savimi ir aplinkiniu pasauliu.

Nuotraukos iš „Praeities pavara“ asmeninio archyvo.

Apsilankius Dovydo ir Irmos namuose, laikas tirpte ištirps – kol apžiūrėsite sukauptą techniką, darbuositės drauge su Dovydu, klausysitės linksmų ir liūdnu šeimoms istorijų, juoksitės lėkdamas senuoju motociklu.

Apie Dovydą ir Irmą Žvinakius skaitykite daugiau: <http://inx.lv/3M5z>

Daugiau apie **Lėtąjį turizmą** ir jo pavyzdžius – kituose mūsų leidiniuose.

Gerieji projektų pavyzdžiai

Vėžionių bendruomenė „Topolis“, Prienų r.

Projekto pavadinimas: Šilta bendruomenė – veikli bendruomenė.

Tikslas: įsigyti Vėžionių bendruomenės patalpų šildymo ir vėdinimo sistemą.

Rezultatas: įrengta patalpų šildymo ir vėdinimo sistema, kurią pasitelkus visais metų laikais bendruomenė galės organizuoti įvairius renginius ne tik savo, tačiau ir aplinkinių kaimų gyventojams. Įgyvendintas projektas skatins žmonių užimtumą, mažins socialinę bei kultūrinę atskirtį, gerins gyvenimo kokybę.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Panemunės bendruomenė, Pagėgių sav.

Projekto pavadinimas: Viešosios erdvės sutvarkymas, pritaikant Panemunės gyventojų poreikiams.

Tikslas: gerinti Panemunės miesto gyventojų, tame tarpe ir jaunimo, laisvalaikio kokybę, spręsti jaunų šeimų užimtumo problemas, skatinant aktyvias ir sveikas laisvalaikio užimtumo veiklas.

Rezultatas: Panemunės miesto parke įrengta jaunimo ir vaikų žaidimo aikštelė – įrengtas treniruočių kompleksas, sumontuotos supynės, karuselė, čiuožynė, lauko treniruokliai, lauko teniso stalas ir spyruokliukas.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Panevėžio rajono bendruomenių sąjunga, Panevėžio r.

Projekto pavadinimas: Panevėžio r. Bendruomenių sąjungos narių gerosios patirties sklaida mokomųjų vizitų metu.

Tikslas: skatinti Panevėžio r. bendruomenių bendradarbiavimą ir gerosios patirties sklaidą mokomųjų vizitų metu.

Rezultatas: suorganizuoti du mokomieji gerosios patirties vizitai. Jų metu susitikta su Druskininkų krašto Viečiūnų, Jaskonių ir Naujasodės bendruomenėmis.

Projekto metu į veiklas buvo įtraukti vaikai, jauni žmonės, socialinę atskirtį patiriantys asmenys, amatininkai ir vietos verslininkai. Dalintasi gerąja patirtimi, atnaujinti ir pastiprinti Panevėžio r. bendruomenių tarpusavio santykiai bei užmegzti ryšiai su Druskininkų sav. kaimo bendruomenėmis. Susitikimo metu gautos žinios ir įgytos patirtys praturtins bendruomenių veiklas bei paskatins jas aktyvesnei veiklai.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Gerieji projektų pavyzdžiai

Šačių kaimo bendruomenė, Skuodo r.

Projekto pavadinimas: Patalpų apšvietimo ir įgarsinimo įrangos su priedais įsigijimas Šačių kaimo bendruomenei.

Tikslas: įsigijus patalpų įgarsinimo įrangą su priedais, sudaryti sąlygas Šačių kaimo bendruomenėje organizuoti įvairias kultūrines veiklas.

Rezultatas: pasirūpinta patalpų įgarsinimo įranga su priedais, organizuojami įvairūs kultūriniai renginiai. Renginiai tapo kokybiškesni. Įsigyta įranga naudosis ir bendruomenės nariai, norintys dalyvauti visuomeninėje veikloje. Bendruomenės nariai taip pat pradėjo burtis į naujus būrelius ir kolektyvus, vaidintojų trupes.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Baltraiškės kaimo bendruomenė, Jurbarko r.

Projekto pavadinimas: Baltraiškės bendruomenės namų šiluma.

Tikslas: užtikrinti kokybiškas veiklos ir laisvalaikio leidimo sąlygas Baltraiškės ir aplinkinių kaimų gyventojams.

Rezultatas: įsigyta įranga (patalpų šildymo kondicionierius) užtikrina kokybišką bendruomenės narių veiklą, sukuria sąlygas turiningai ir patogiai leisti laisvalaikį. Kaimo gyventojai turės tvarkingas patalpas susirinkimams, susitikimams, svarbių įvykių pažymėjimui.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Pikelių bendruomenė, Mažeikių r.

Projekto pavadinimas: Renginys su mokomuoju vizitu, dalijantis gerąja patirtimi.

Tikslas: gerinti bendruomeniškumą ir bendradarbiavimą skatinat gerosios patirties sklaidą bei pritraukti mokomuosius vizitus į gyvenamą aplinką ir išlaikyti tradiciją organizuojant miestelio šventę.

Rezultatas: vykdant projektą Pikelių bendruomenė organizavo tradicinį renginį į kurį pakvietė miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojus, jų šeimos narius.

Renginio organizavimui išnuomota įgarsinimo ir apšvietimo įranga, pakviestas muzikos atlikėjas, pavaišinti meno kolektyvų dalyviai ir svečiai. Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Telšių r. Kaunatavos bendruomene tolimesniems ryšiams palaikyti, patirties pasikeitimui bei vizitams. Kiekvienas renginio dalyvis galėjo dalyvauti edukacinėse programose. Jos buvo gera paskata susidomėti, o gal ir pradėti savo smulkų verslą. Renginio metu pristatyti vietos gamintojų pagaminti produktai (vaško žvakės, obuolių sūriai, medus).

Dalyviai galėjo klausytis saviveiklininkų pasirodymų, dalyvauti sportiniuose žaidimuose, o vaikai - ir atrakcijose. Įtrauktas jaunimas, kuris dalyvaudamas įgavo daugiau patirties ir pasitikėjimo.

Įgyvendintas projektas suteikė galimybę telkti kaimo žmones bendrai veiklai, ugdyti jų bendruomeniškumą, bendradarbiavimą, rūpintis jų gerove, organizuoti kultūrinį renginį, skatinanti verslą, puoselėti aktyvią veiklą.

Projektas įgyvendintas Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Gerieji projektų pavyzdžiai

Drąsučių kaimo bendruomenė, Šiaulių r.

Projekto pavadinimas: Krepšinio aikštelės įrengimas Drąsučių kaime.

Projekto tikslas: įrengti krepšinio žaidimo aikštelę Drąsučių kaime, sudaryti sąlygas jaunimo ir vaikų užimtumo gerinimui bei tokiu būdu prisidėti prie jaunimo išvykimo iš kaimo mažinimo.

Rezultatas: įrengta aikštelė su sintetine danga, pastatyti krepšinio stovai su lenta ir lanku. Aptverta tinklu aikštelės dalis, kuri ribojasi su privačia valda, šalia aikštelės pastatyti du suoliukai, aikštelės pakraščiuose pasodinta žolė.

Drąsučių kaimo vaikams ir jaunimui sudarytos sąlygos aktyviam laisvalaikio praleidimui, skatinamas jų užimtumas. Tai – puiki priemonė išvykimo iš kaimo mažinimui.

Projektas įgyvendintas pagal Asociacijos „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“ teritorijos 2015 - 2023 m. vietos plėtros strategiją.

Birbinčių kaimo bendruomenė, Klaipėdos r.

Projekto pavadinimas: Birbinčių bendruomenės namų įkūrimas.

Projekto tikslas: sukurti patrauklią aplinką Birbinčių bendruomenės žmonių kultūrinių, šviečiamųjų ir bendruomeninių poreikių tenkinimui, įkuriant bendruomenės namus.

Rezultatas: įsigyti 5 jūriniai konteineriai, kurie buvo sujungti bei apšiltinti. Juose buvo įkurtos apie 60 kv. metrų patalpos, patogiai pritaikytos bendruomenės poreikiams. Projekto metu taip pat buvo sutvarkyta infrastruktūra, įsigyti baldai bei įranga.

Bendruomenės nariai, kaimo gyventojai susikūrė geresnę socialinę aplinką, kuri skatina bendruomeniškumą, užtikrina kokybiškesnį laisvalaikio bei poilsio organizavimą.

Projektas įgyvendintas pagal VVG „Pajūrio kraštas“ VPS priemonę „Parama investicijoms į kaimo socialinę infrastruktūrą ir kraštovaizdžio gerinimą“.

Daubiškių kaimo bendruomenė, Akmenės r.

Projekto pavadinimas: Daubiškių bendruomenės namai.

Tikslas: atnaujinti bendruomenės turimą buvusios pieninės pastatą, pritaikant jį bendruomenės reikmėms.

Rezultatas: atliktas Daubiškių bendruomenės pastato kapitalinis remontas: pakeista stogo danga, įstatyti nauji lauko langai ir durys, pertvarkyta laiptų aikštelė – įrengtas pandusas, pertvarkytos vidaus patalpos – atliktas patalpų remontas (grindų, sienų, lubų apdaila, įstatytos vidaus durys), įrengta elektros instaliacija, atlikti vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sprendiniai. Pakeista pastato paskirtis: iš gamybinės paskirties į kultūros paskirtį.

Projektas įgyvendintas pagal Akmenės rajono vietos veiklos grupės teritorijos 2015 - 2023 m. vietos plėtros strategiją.

Sumanūs kaimai

Alsunga – pirmasis Sumanus kaimas Latvijoje

Alsunga yra viena iš dviejų mažiausių Latvijos savivaldybių. Jos plotas tik 191 km² ir joje gyvena 1361 gyventojas, iš jų 600 savivaldybės centre – Alsungos kaime. Vietos bendruomenę daugiausia sudaro žmonės, turintys senas kultūrinės tradicijas – vadinami suitais. Tai – latvių etninė grupė, gyvenanti Kuržemės vakaruose, savo kultūra, kalba ir tradicijomis besiskirianti nuo kitų Latvijos regionų gyventojų. 2009 metais suitų kultūros paveldas buvo įtrauktas į UNESCO nematerialaus kultūros paveldo sąrašą. Dėl sudėtingų santykių su kaimyninėmis liuteronų bendruomenėmis nebuvo priimtinos santuokos su kitų konfesijų žmonėmis, todėl suitai ilgai gyveno savotiškos izoliacijos sąlygomis ir išlaikė savitą kultūrą. Šioje vietovėje yra išlikę tai, kas kitur Latvijoje nebeaptinkama, pavyzdžiui, seniausi latviški patiekalai – kraujinė dešra (asinsdesa) ir kraujiniai blyneliai (asins pankūkas). Unikalus yra ir suitų apdarai.

Nors Alsunga yra gera vieta gyventi, tačiau nuolatinis gyventojų skaičiaus mažėjimas (per pastaruosius 10 metų gyventojų skaičius sumažėjo beveik 17 proc.) mažina turimus išteklius ir taip keičia gyvenamąją aplinką bei paslaugų poreikį.

Dėl būsimos administracinės reformos Alsungos savivaldybė bus įtraukta į daug didesnę savivaldybę ir taps naujos savivaldybės pakraščiu. Tad atsirado būtinybė sukurti šio kaimo strategiją ir vietos veiklos grupę, kuri užtikrintų, kad Alsunga išliktų.

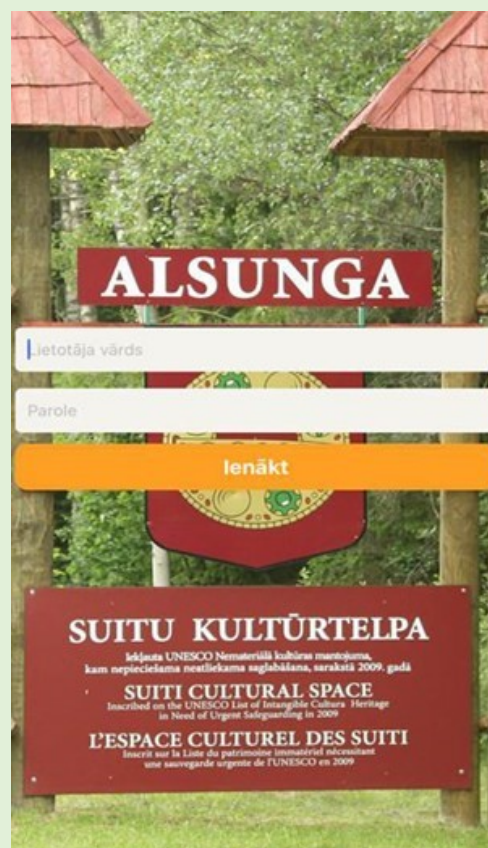
Pagrindiniai Alsungos bendruomenės prioritetai yra plėtoti tvarų vietinį maistą, tradicinių amatų rinką ir turizmą, kad būtų padidinta vietos gamintojų rinkos apimtis. Įgyvendinant Sumanus kaimo strategiją jau yra įsteigtas savaitinis vietos gamintojų ir amatininkų turgus (Suitų turgus). Jis jau yra gausiai lankomas ir populiarus tarp kitų Latvijos regionų gyventojų. Taip pat sukurti reklaminiai vaizdo klipai, kuriuose populiarinama vietovė kaip turistų lankoma vieta, pristatoma vietos kultūros istorija, tradicijos ir smulkių vietos gamintojų bei amatininkų produkcija. Dar viena vietos bendruomenės iniciatyva – plėtoti vietos mokyklą ir jos aplinką.

Alsungiečiai sako, kad jiems „Sumanus kaimas“ yra žmonių bendruomenė, kuri kartu įvairiais metodais stengiasi spręsti savo bendruomenės iššūkius. Bendruomenei naudinga bendradarbiauti su ūkininkais ir verslininkais. Sumanus kaimas yra nuolatinis procesas, o ne statiška būseną. Todėl „Sumanus kaimo“ veiklos grupė buvo įsteigta kaip savanoriška asociacija, į kurią įtraukti savivaldybės tarybos, NVO ir kitų vietos valdžios institucijų atstovai bei vietos gyventojai. Veiklos grupė yra atvira ir kviečia visus vietos gyventojus dalyvauti idėjomis ir konkrečiais veiksmais Alsungos kaimo plėtroje.

Daugiau apie Alsungos sumanus kaimo strategiją [rasite čia](#).

Sumanųjį Alsungos kaimą „Youtube“ platformoje [rasite čia](#).

Aktyvaus poilsio parką senjorams ir vaikams Alsungos regione „Youtube“ platformoje [rasite čia](#).

Parengta pagal e-leidinį <https://www.smartrural21.eu/>

Daugiau apie „Sumanūs kaimai“ – kituose mūsų leidiniuose.

European
Commission

European Network for
Rural Development

Užsienio naujienos

Europos Komisija paskelbė ilgalaikę ES kaimo vietovių viziją iki 2040 metų

Birželio 30 d. Europos Komisija (toliau – EK) paskelbė komunikatą dėl ilgalaikės ES kaimo vietovių vizijos iki 2040 metų. Juo siekiama prisidėti prie gyvenimo kokybės kaimo vietovėse gerinimo, subalansuoto teritorinio vystymosi ir ekonomikos augimo skatinimo.

Visoje ES kaimo vietovių gyventojų amžiaus vidurkis yra didesnis nei miestuose ir per ateinančią dešimtmetį jų kaimo vietovėse pamažu mažės. Todėl dėl nepakankamo junglumo, prastai išvystytos infrastruktūros, nepakankamos užimtumo galimybių įvairovės bei ribotų galimybių naudotis tokiais paslaugomis kaimo vietovės tampa mažiau patrauklios gyventi ir dirbti. Be to, kaimo vietovėms taip pat tenka svarbus vaidmuo įgyvendinant ES žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Įgyvendinus ES skaitmeninius užmojus iki 2030 m., atsiras daugiau galimybių užtikrinti tvarią kaimo vietovių plėtrą, neapsiribojant žemės ūkiu ir miškininkyste, suteikiant

naujų perspektyvų gamybos, paslaugų plėtrai ir prisidedant prie geresnio paslaugų ir pramonės sektorių geografinio pasiskirstymo.

Siekiant prisidėti prie bendrų ES kaimo vietovių vizijos tikslų įgyvendinimo, ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos skatinimo ir bendrų kaimo bendruomenių tikslų siekio, naująjį Kaimo paktą įgyvendins ES, nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens subjektai. Pasitelkdama esamus tinklus, EK skatins visais lygmenimis keistis idėjomis ir geriausios patirties pavyzdžiais.

Vizijoje ir veiksmų plane nustatytos keturios veiksmų kryptys:

stiprinimas: daugiau galimybių kaimo bendruomenėms, labiau prieinamos paslaugos ir palankesnės sąlygos socialinėms inovacijoms;

junglumas: geresnis junglumas, t. y. geresnis susisiekimas ir skaitmeninė prieiga;

atsparumas: gamtos išteklių išsaugojimas ir ekologiškesni ūkininkavimo metodai siekiant kovoti su klimato kaita, kartu užtikrinant socialinį atsparumą, t. y. suteikiant galimybių lankyti mokymo kursus ir gauti kokybišką darbo vietą;

klestėjimas: įvairesnė ekonominė veikla ir didesnė ūkininkavimo, žemės ūkiu produktų gamybos veiklos ir kaimo turizmo pridėtinė vertė.

Daugiau apie ilgalaikę ES kaimo vietovių viziją iki 2040 metų galite rasti: <http://inx.lv/3TG3>

Parengta pagal e-leidinį https://ec.europa.eu/info/index_lt

Leidinių rengė
VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros
Socialinio bendradarbiavimo skatinimo skyrius

Tel. +370 685 87511
El. paštas bendruomenes@litfood.lt